

Briselē, 2020. gada 16. septembrī
(OR. en)

10729/20

Starpiestāžu lietas:
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)
2018/0218(COD)

AGRI 263
AGRILEG 96
AGRIFIN 70
AGRISTR 65
AGRIORG 61
CODEC 790
CADREFIN 230

PIEZĪME

Sūtītājs: prezidentvalsts

Saņēmējs: Padome

K-jas dok. Nr.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Temats: KLP reformas pakete laikposmam pēc 2020. gada

a) Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013

b) Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013

c) Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju, Regulu (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām, Regulu (ES) Nr. 251/2014 par aromatizētu vīna produktu definīciju, aprakstu, noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību, Regulu (ES) Nr. 228/2013, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem, un Regulu (ES) Nr. 229/2013, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām

– pašreizējās KLP reformas stāvoklis un viedokļu apmaiņa

Tā kā 2020. gada 21. septembrī notiks Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes sanāksme, pielikumā pievienota prezidentvalsts piezīme, kurā izklāstīts pašreizējais stāvoklis saistībā ar KLP reformu paketi un izklāstīti diskusiju elementi ministru viedokļu apmaiņai, tostarp trīs jautājumi, lai vadītu debates.

Gatavojot vispārējo pieeju KLP reformai, turpmāk ir sniegts pārskats par diskusijām, ko ir plānots rīkot 2020. gada 21. septembrī Padomē, kā arī par pašreizējo stāvokli citos jautājumos, kas oktobrī ir jāiekļauj vispārējā pieejā.

Pašreizējais KLP reformas stāvoklis

Vienotas tirgus kopīgās organizācijas regula

Prezidentvalsts iesniegs grozījumu regulu Īpašajā lauksaimniecības komitejā (SCA), lai oktobrī panāktu vispārēju pieeju. Prezidentvalsts uzskata, ka grozījumu regula kopumā jau ir stabilā redakcijā, un tā turpinās darbu, lai Īpašajā lauksaimniecības komitejā panāktu galīgo regulas redakciju.

Horizontālā regula

Prezidentvalsts turpinās darbu attiecīgajā Padomes darba grupā, lai oktobrī pabeigtu darbu pie vispārējās pieejas.

KLP stratēģisko plānu regula

Lai gan var uzskatīt, ka KLP stratēģisko plānu regula kopumā ir stabilā redakcijā, ir svarīgi jautājumi, kas vēl jāapspiež.

Zaļā arhitektūra

Dalībvalstis ir atkārtoti apstiprinājušas, ka ir izvirzījušas mērķi palielināt KLP ieguldījumu vides un klimata jomā. Lai tiktu izvirzīti augstāki vides un klimata mērķi, ir attiecīgi jāizstrādā tā dēvētā zaļā arhitektūra.

1. **Ekoshēmas.** Prezidentvalsts uzskata, ka spēcīgas ekoshēmas ir svarīgs instruments, lai izvirzītu augstākus KLP mērķus vides un klimata jomā. Prezidentvalsts ir nākusi klajā ar ierosinājumiem, kas attiecas uz ekoshēmām, kas dalībvalstīm ir obligātas, un uz minimālo daļu, kas no tiešo maksājumu piešķirumiem budžetā ir ielānojami ekoshēmām. Vairākas dalībvalstis ir norādījušas, ka ekoshēmu izmantojumu ir grūti prognozēt un ka būtu jāizvairās no neizlietoto ekoshēmu līdzekļu zaudēšanas. Prezidentvalsts ir ņēmusi vērā šīs bažas un ir iesniegusi divu līmeņu pieeju, kurā būtu noteikts minimālais budžets un kurai būtu sākotnējs "izmēģinājuma posms" ar mehānismu, kas tajā ir ierosināts, lai novērstu līdzekļu zaudējumus, – ar nosacījumu, ka ir izsmeltas visas iespējas attiecīgos līdzekļus izmantot klimata un vides shēmām. Prezidentvalsts ir gatava uz klausīt dalībvalstu un Komisijas idejas neizlietoto līdzekļu jautājumā un ar cer saņemt attiecīgus komentārus Padomes septembra sanāksmē.
2. **Nosacītība.** Lai panāktu vislabākos vēlamos ekoloģiskos raksturlielumus, prezidentvalsts uzskata, ka ir vajadzīga vērienīga nosacījumu sistēma. Tāpēc nosacītība būtu jāattiecina uz visiem lauksaimniekiem. Lai izvairītos no nevajadzīga administratīvā sloga, vienkāršojumi mazajām saimniecībām tiek nodrošināti, ņemot vērā saimniecību lielumu tad, kad dalībvalstis izstrādā laba lauksaimniecības un vides stāvokļa (LLVA) standartus, un paredzot iespēju ieviest vienkāršotu kontroles sistēmu un atsevišķos gadījumos nepiemērot administratīvus sodus.

Attiecībā uz LLVA 9. standartu prezidentvalsts ierosināja visā ES ieviest vienotu **minimālo daļu ražošanas apgabaliem un elementiem/ar ražošanu nesaistītiem apgabaliem un elementiem**. Prezidentvalsts uzskata, ka, nosakot šādu minimālo daļu, būtu, no vienas puses, jāatspoguļo augstāki mērķi vides un klimata jomā un, no otras puses, atšķirīgā situācija dalībvalstīs. Tāpēc prezidentvalsts ierosināja, minimālo procentuālo daļu palielināt no 5 % (kā tas ir pašreizējā zaļināšanā) līdz [x] % **attiecībā uz aramzemi** ([x] % ir skaitlis, par ko jāvienojas ES līmenī). Tā kā daudzas dalībvalstis to ir stingri pieprasījušas, vajadzētu varēt **dažus ar ražošanu saistītus lietojumus ieskaitīt** minimālajā daļā. Starpkultūrām ir paredzēts svēruma koeficients 0,3. Tām dalībvalstīm, kuras minimālajā daļā vēlas ieskaitīt tikai ar ražošanu nesaistītus apgabalus un elementus, prezidentvalsts ierosina piemērot zemāku minimālo daļu, proti **3 %**. Prezidentvalsts uzskata, ka citām LLVA un tiesību aktos noteiktajām pārvaldības prasībām (TANPP) kopumā būtu jāpaliek tādām, kādas tās ir izstrādājuši prezidentvalsts Horvātija.

3. **Vides un klimata noteikumi otrajā pīlārā.** Prezidentvalsts ierosina saglabāt Horvātijas prezidentūras laikā izstrādāto kompromisa tekstu attiecībā uz maksājumiem par apgabaliem, kuros ir dabas vai citi platībatkarīgi ierobežojumi, saskaņā ar 66. pantu. Šādi maksājumi attiecīgi tiktu ieskaitīti minimālajā sliekšņvērtībā, kas ir 30 % no kopējā ELFLA ieguldījuma, kurš ir jārezervē intervencēm, kas paredzētas konkrētu vides un klimata mērķu sasniegšanai.

Jaunais īstenošanas modelis

Jaunais īstenošanas modelis ir centrālā daļa nākamajā uz rezultātiem balstītajā KLP. Tajā ir ietverti vairāki īpaši noteikumi, kuru mērķis ir atteikties no iepriekšējās, uz atbilstību balstītās sistēmas, piemēram, noteikumi, kā intervencēm nosaka summu par vienību, noteikumi par snieguma noskaidrošanu un rādītājiem.

Pamatojoties uz iepriekšējo prezidentvalstu panākumiem, prezidentvalsts Vācija šo svarīgo tematu intensīvi apsprieda Horizontālu lauksaimniecības jautājumu darba grupas (DG *HAQ*) sanāksmēs. Arī Īpašā lauksaimniecības komiteja (*SCA*) izskatīja jautājumu par turpmāko rādītāju izstrādi.

Kopīgs mērķis ir panākt, lai jaunā īstenošanas modeļa īstenošana būtu praktiski realizējama dalībvalstīs. Tajā pašā laikā Eiropas Komisijai ir vajadzīgs pietiekams pamats plānošanas pārskatīšanai un stabils pamats snieguma pārskatīšanai. Daži elementi vēl ir apspriežami, lai rastu kopīgu risinājumu.

1. **Dalībvalstu stratēģisko plānu apstiprināšana.** Daudzas dalībvalstis puda dziļas bažas un izvirzīja jautājumus saistībā ar juridiskās noteiktības nepieciešamību saistībā ar dalībvalstu stratēģisko plānu apstiprināšanas procesu Komisijā. Tādēļ prezidentvalsts KLP stratēģisko plānu regulas 106. pantā ir iekļāvusi attiecīgo juridisko precizējumu. Šā grozījuma mērķis ir precizēt, ka Komisija, novērtējot KLP stratēģiskos plānus, balstīsies tikai uz tiem tiesību aktiem, kuri dalībvalstīm ir juridiski saistoši.
2. **Rādītāji.** Rādītāju sistēmai ir jābūt skaidrai un īstenojamai, lai pierādītu, ka ar KLP patiešām tiek sasniegti tās mērķi. Tajā pašā laikā Komisijai ir vajadzīga pietiekama informācija un dati, lai veiktu snieguma pārskatīšanu un uzraudzītu KLP īstenošanu. Lai izskatītu, kāds ir KLP ieguldījums konkrētu vides un klimata mērķu sasniegšanā, politikas ietekmi labāk varētu atspoguļot atsevišķi rādītāji. Tādēļ prezidentvalsts ierosināja atkal ieviest atsevišķus rādītājus par KLP ieguldījumu gaisa kvalitātē, ūdens kvalitātē un ilgtspējīgā ūdens izmantošanā. Prezidentvalsts mērķis ir *HAQ* darba grupā pabeigt darbu pie rādītājiem.

3. **Summas par vienību.** Dalībvalstis ir atkārtoti lūgušas izmantot pragmatisku pieeju, lai noteiktu summas par vienību, īpaši tad, kad tiek plānoti ļoti diferencēti intervences pasākumi, piemēram, II pīlārā – ļoti mērķtiecīgi pasākumi vides jomā. Šajā kontekstā tika uzsvērts, ka savstarpējā sakarība starp indikatīviem finanšu piešķirumiem intervences līmenī un to, kā plāno summas par vienību un izlaidi, ir pārāk neelastīga. Tādēļ prezidentvalsts ir ierosinājusi atteikties no sākotnējās pieejas, proti, tīri matemātiskas procedūras, ar ko intervencei nosaka finanšu resursus. Tādējādi prezidentvalsts ierosinājumi vēl skaidrāk izsaka to, ka finanšu piešķirums ir indikatīvs, un nodrošina dalībvalstīm lielāku elastību plānošanā. Turklāt tika iekļauts jēdziens "vidējās summas par vienību" un "kopējā izlaide". Tas ir īpaši relevanti, plānojot ļoti diferencētas intervences, piemēram, ekoshēmas, dažus vides intervences pasākumus II pīlārā un maksājumus attiecībā uz apgabaliem, kuros ir dabas vai citi platībatkarīgi ierobežojumi. Kopumā šī pieeja ievērojami vienkāršos intervences pasākumu aprakstu. Prezidentvalsts mērķis ir *HAQ* darba grupā pabeigt darbu pie summām par vienību un gada snieguma ziņojumiem.

Tiešie maksājumi

4. **Maksimuma noteikšana un pakāpeniska samazināšana.** Pamatojoties uz Eiropadomes secinājumiem par DFS, prezidentvalsts ir pielāgojusi juridiskos formulējumus, norādot, ka maksimuma noteikšanai vajadzētu būt brīvprātīgai attiecībā uz dalībvalstīm. Saglabājot Komisijas sākotnējā priekšlikuma pamatdomu, prezidentvalsts ievieša arī brīvprātīgu mehānismu, lai samazinātu tiešos maksājumus zem 100 000 EUR un brīvprātīgi noteiktu maksimumu lielākiem saņēmējiem, pārsniedzot šo ierobežojumu, tādējādi dalībvalstīm tiktu nodrošināta maksimāla elastība.
5. **Citi tiešo maksājumu jautājumi.** Iepriekšējo prezidentūru laikā ir gūti ievērojami panākumi citu tiešo maksājumu jomā. Tāpēc prezidentvalsts uzskata, ka lielākā daļa dalībvalstu varētu atbalstīt juridiskos tekstus prezidentvalsts Horvātijas izstrādātajā redakcijā.

Lai debatēm Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes 2020. gada 21. septembra sanāksmē piešķirtu struktūru, prezidentvalsts vēlētos aicināt ministrus **apmainīties viedokļiem par šādiem aspektiem, kuros būtu vajadzīgas politiskas norādes:**

2. Kopš reformu priekšlikumu iesniegšanas dalībvalstis principā atbalsta to, ka turpmākajā KLP tiek izvirzīti vērienīgāki mērķi vides jomā. Lai šo apņemšanos transponētu konkrētos politikas pasākumos, prezidentvalsts ir iesniegusi redakcionālus ierosinājumus, kas attiecas uz minimālo budžeta piešķirumu ekoshēmām, noteikumus, kas paredzēti, lai izvairītos no neizlietoto ekoshēmu līdzekļu zaudēšanas, divu līmeņu pieeju ar ražošanu nesaistītiem apgabaliem un dažiem ražošanas apgabaliem (LLVS 9), lauksaimniecības un vides pasākumu norobežošanu II pīlārā un pienācīgu nosacījumu sistēmu mazākām saimniecībām.

Q1:

Vai piekrītat prezidentvalsts pieejai attiecībā uz zaļo arhitektūru turpmākajā KLP?

Kuri KLP elementi pēc Jūsu domām būtu visbūtiskākie, lai turpmākās KLP mērķiem vides un klimata jomā piešķirtu efektivitāti un ticamību?

3. Tiešie maksājumi arī turpmāk būs galvenais mērķtiecīga atbalsta instruments, lai lauksaimniekiem dotu iespēju nodrošināt augstas kvalitātes pārtiku un sniegt sociālos un vides pakalpojumus un lai nodrošinātu ES lauksaimniecībai nepieciešamo sociālekonomisko stabilitāti un ilgtermiņa perspektīvas.

Prezidentvalsts, pamatojoties uz iepriekšējo prezidentvalstu gūtajiem panākumiem, ir nākusi klajā ar ierosinājumiem par nākamās tiešo maksājumu sistēmas struktūru, tostarp par ilgtspēju sekmējošu ienākumu pamatatbalstu (*BISS*), ienākumu papildatbalstu gados jauniem lauksaimniekiem un ilgtspēju sekmējošu pārdalošu ienākumu papildatbalstu.

Pamatojoties uz Eiropadomes secinājumiem par DFS, prezidentvalsts ir arī ierosinājusi ieviest brīvprātīgu mehānismu tiešo maksājumu maksimuma noteikšanai, tostarp noteikumus, lai dalībvalstis piemērotu turpmākus tiešo maksājumu samazinājumus lieliem saņēmējiem, vienlaikus nodrošinot lielu elastību tām dalībvalstīm, kuras to vēlas.

Q2:

Vai Jūs piekrītat prezidentvalsts ierosinājumiem ļaut dalībvalstīm elastīgi izmantot iespējas mērķtiecīgi orientēt tiešos maksājumus?

Vai uzskatāt, ka ir vajadzīgi turpmāki orientējoši noteikumi, lai panāktu viendabīgāku tiešo maksājumu sistēmas piemērošanu visā ES?

4. Jaunais īstenošanas modelis ir turpmākās KLP pamatiezīme un palīdz palielināt KLP efektivitāti tās mērķu sasniegšanā, kā arī uzlabot KLP atbildīgumu sabiedrības priekšā. Tajā pašā laikā, tā kā jaunais īstenošanas modelis būtu pilnīgi jauna pārvaldības un administratīvā pieeja salīdzinājumā ar veco, uz atbilstību balstīto sistēmu, vairākas prezidentvalstis ir pielikušas lielas pūles, lai to padarītu realizējamu un izpildāmu ne tikai lauksaimniekiem, bet arī valstu pārvaldes iestādēm un Komisijai.

2020. gada 14. septembrī prezidentvalsts Īpašajā lauksaimniecības komitejā informēja Padomi par darbu, kas tiek veikts, lai turpinātu uzlabot jauno īstenošanas modeli.

Q3:

Kuri noteikumi pēc Jūsu domām ir vissvarīgākie, lai panāktu pareizo līdzsvaru starp orientāciju uz labāku īstenošanu un vajadzību nodrošināt administratīvu vienkāršošanu?

Kurus elementus Jūs ierosinātu pastiprināt, lai panāktu labāku līdzsvaru?